

Anglija Rengiasi Kariauti

Tautų Sąjunga Atmetė Taikos Planą

Anglijos Užsienio Reikalų Ministeris Rezignavo

LONDONAS, gruod. 21 d. — Atsitikime Italijos ginkluoto puolimo prieš Angliją, pastaroji turės pagelbą penkių valstybių: Turkijos, Graikijos, Jugoslavijos, Čekoslovakijos ir Rumunijos, taip užtikrino Anglijos priemierą Baldwin Anthony Eden, Anglijos ministeris Tautų Sąjungoje. Anglija taip pat pakvietė ir Sovietų Rusiją prisidėti prie kitų valstybių sudarymui „antros apsigynimo linijos“, jei Mussolinis bandytų ginkluotomis jėgomis pasipriešinti paskelbtam tolimiesnių sankcijų prieš Italiją. Jau žinoma, kad Anglija gelbsti dviem prie Viduržemio jūrą prieinančiom valstybėm sustiprinti jų sunkiąją artileriją ir karišką aviaciją.

Anglija pasirengus, jei būtų reikalo, eiti net prie paskelbimo militarių sankcijų Italijai. Tuo tikslu ji norinti suorganizuoti vienuolika valstybių kariuomenę Italijai ir tuo tikslu atsikreipti dar ir prie Bulgarijos, Ispanijos, Portugalijos ir Irako. Turkija pasižadėjo siųsti kariuomenę prieš Italiją ir pastaruoju metu ji perka kariškus lėktuvus Anglijai. Graikija pasiūlė Anglijai naudoti jos kariškus uostus Viduržemio jūroje, jei prisieitų mobilizuotis prieš Italiją.

Ispanija laukianti ką pasakys Francija į tokį Anglijos besirengimą kariauti su Mussoliniu. Tiesa, Francija yra pasižadėjusi gelbėti Anglijai atsitikime Italijos puolimo, tačiau manoma, kad Francijai kiltų riškes ir gal net revoliucija, jei Francija būtų priversta kariauti su Italija. Todel Francijos premieras Lavalis priešinas drastiškom sankcijom prieš Italiją ir tik tam pasidėkojant, pastarame Tautų Sąjungos tarybos posėdyje aliejaus sankcijos atidėtos neribotam laikui.

Tautų Sąjunga Atmetė Taikos Planą.

GENEVA. — Anglija ir Francija, sutikusios visuotinę pasipriešinimą jų pasiūlytam taikos planui, kuriuo veikdavo trečdaliai Etiopijos norėta atiduoti Italijai, gruodžio 18 d. pranešė Tautų Sąjungos tarybai, kad jos sutinka atsisakyti savo plano. Todel ir susirinkusiai Tautų Sąjungos tarybai nebuvo reikalo ką nors tarti to plano klausimu ir jis pasiliko lyg ir be jokių pasekmių. Tačiau visų suprantama, kad Sąjungos taryba planą atmetė.

Daugiausia dėl to taikos plano nukentėjo Anglija, kuri visą laiką kovojo Italiją ir į tą kovą įtraukė net ir Tautų Sąjungą, priversdama ją paskelbti Italijai sankcijas. Ir štai iškilta tas klastingas taikos planas, kuriuo einant norima atlyginti Italijai už puolimą Etiopijos ir žudymą jos gyventojų. Ypatin-

gai mažosios valstybės pradėjo žiūrėti į Angliją su nepasitikėjimu ir todėl jos prestižas viso pasaulio akyse nukentėjo.

Anglijos Užsienio Reikalų Ministeris Rezignavo.

Kilus visam pasauliui pasipiktinimui tuo klastingu taikos planu, Anglijoje irgi kilo didelis sujudimas prieš vyriausybę ir net grumojo Baldwin vyriausybės nuvertimu. Todel Anglijos konservatorių vadai, kad išgelbėti padėti, nutarė paaukoti užsienio reikalų ministrį Sir Samuel Hoare, kuris bendrai su Francijos premieru Laval paruošė tą taikos planą. Todel Hoare rezignavo iš užsienio reikalų ministerio vietos, o premieras Baldwinas parlamentui pasiaiškino, kad tam planui jis pritaręs vien ta sąlyga, jei abi juo paliečiamos valstybės — Etiopija ir Italija pritarė, tai tik tuomet planą vykinti. Vistiek Baldwinio pres-tiząs Anglijoje labai nukentėjo, nors jo vadovaujama vyriausybė ir nebuvo priversta rezignuoti.

Nauju Anglijos užsienio reikalų ministeriu paskirtas kapitonas Anthony Eden, kuris nepritarė tam planui kad ir atstovaudamas Angliją Tautų Sąjungoje. Jis yra jaunas, tik 38 metų amžiaus, bet gabus diplomatas. Tai pirmą kartą Anglijos istorijoje tokio jauno amžiaus diplomatas paskirtas atsakomai užsienio reikalų ministerio vietai.

Etiopai Pradeda Nugalėti Italus

ADDIS ABABA, Etiopija, gruodžio 21. — Oficialiais pranešimais nusakoma, kad etiopai atėmė iš italų du miestelius: Enda Silais apie 21 mylios tolimoj nuo šventojo miesto Aksumo ir Dega Shah, kuris taipgi netoli to miesto randasi. Musis, kuris prasidėjo praeitą sekmadienį, tęsiasi kelias dienas. Iš privačių šaltinių sužinoma, kad tose vietose italai neteko apie 600 negyvais ir nemaža sužeistais. Etiopų nuostoliai buvo mažesni, negu italų.

Musis, kuris daugiausia centruojasi Takaze upės apylinkėse, dar tęsiasi. Etiopai italus puola netikėtai ir tuo priverčia italų nedidelius burius arba muštis arba pasitraukti. Šioje apylinkėje etiopai atėmė iš italų kelerą tankų, kulkosvaidžių, automobilių ir nemaža amunicijos. Čia irgi italai panešė didelius nuostolius gyvybėmis.

Iš Asmaros pranešama, kad Makale apygardėse italai su pagalba eroplanų atmušė etiopų puolimus ir užmušė apie 100 etiopų, kuomet italų žuvė tik du kareiviai.

Laimingų Naujų Metų

Visiems SLA. Nariams, Darbuotojams, „Tėvynės“ Bendradarbiams, Skaitytojams ir SLA.

Draugams Širdingai Linki

Redakcija ir Administracija.

Lindberghai Pabėga į Angliją

NEW YORK, N. Y., gruodžio 23. — Pastaruoju metu garsiausio Amerikos lakuno Lindbergho šeima, žmogvagiai tiek užpuolė ir tiek daug grumojančių laisvų pavogti ar net užmušti jų trijų metų sūnų, Jon, pradėjo rašyti, kad pp. Lindberghai pabėgo ir gruodžio 22 dieną išvyko į Angliją, kur žada visam laikui apsigyventi. Tie tikisi, kad Anglijoje galės ramiau gyventi, darbuotis ir savo sunelį auklėti, nes esą Anglijos įstatymai geriau žmogaus teises apsaugoja. Su Amerika jie santykių nepertrauks ir šio krašto pilietybę palaikys. Laive, kuriuo jie išvyko, nebuvo nė vieno kito keleivio.

Mergina Nušovė Savo Tėvą

ANADARKO, Okla., gruodžio 21. — Šiandien netoli nuo čia esamame uky nutiko tragedija: 18 metų mergaitė nušovė savo tėvą vien delto, kad jis draudė jai išeiti su jos vaiku. Tėvas yra dar tik 45 metų amžiaus. Negavus leidimo, mergaitė įpyko ir pasigriebusi šautuvą puolė prie miegančio tėvo. Vyresnėji sesuo bandė iš jos šautuvą atimti, bet nepavyko. Prieėgusi prie miegančio tėvo, mergaitė iššovė ir tėvas netrukus numirė. Kad ji tai padarė nesigina.

LIETUVOS RADIO STOTIES REFORMA.

Neseniai įvyko tarpvaldybinis pasitarimas Radio Stotiai pertvarkyti. Pasitarime dalyvavo susisiekimo ministerijos gen. sekretorius inž. Jankevičius, kultūros departamento direktorius Dr. Juška, pašto valdybos direktorius inž. Stanaitis ir radiofono direktorius p. Bielinas. Paruoštas projektas galutinai perduoti radio stotį ir radiofoną susisiekimo ministerijai, kur bus sudaryta speciali radio direkcija. Projektas netrukus bus perduotas Ministerių Kabinetai. Stotį manoma perduoti iki Naujų Metų.

Mano, Kad Japonai Užims Mongoliją

MASKVA, gruodžio 22. — Gaunami iš Khabarovsk pranešimai nusako, kad Japonijos kariuomenė Manchuke studijuojanti planus užimimui Mongolijos. Tie planai esą reikalauja Japoniją, kad ji tuojau įsiveržtų į Mongoliją, nors ir prisieitų kariauti su Sovietų Rusija. Praeito ketvirtadienio įvykis — įsiveržimas per Mongolijos rubežius ir užmušimas penkių mongolų kareivių buvęs to plano bandymas.

Lietuva Įteikė Italijai Atsakymo Notą

Kaunas. — Užsienio Reikalų Ministeris p. Lozoraitis priėmė lapkričio 29 d. Italijos pasiuntinį Fransoni ir įteikė jam Lietuvos vyriausybės atsakymą į šio mėnesio 11 d. italų notą del sankcijų.

Teko sužinoti, kad Lietuvos prisidėjimas prie sankcijų aiškinamas notoje tuo, jog Lietuva, budama Tautų Sąjungos narys, turi vykdyti jai pakto uždedamas pareigas. Šis Lietuvos nusistatymas nei kiek tačiau nepaliečia gilaus draugingumo jausmų, kurių Lietuva turi Italijai.

\$5,000,000 Darbininkams Dovanų

DETROIT, MICH., gruodžio 22. — General Motors korporacija, kuri išdėra ištisą eilę įvairių automobilių, šiandien paskelbė, kad savo darbininkams Kalėdinėmis dovanoms išdalytų \$5,000,000. Kiekvienas darbininkas, kuris šios korporacijos dirbtuvėse dirba nuo liepos 1 d., s. m., gaus po \$25.00. Korporacijos prezidentas sako, kad automobilių biznis šiemet žymiai pagerėjęs, todėl ir darbininkams galima dovanų suteikti.

Byla Del „Maisto“ Skerdyklų Statybos

Prieš kurį laiką „L. Žiniose“ jau buvo rašyta, kad „Maistas“ skerdyklų statybos buvo vykdomos neprisilaikant tam tikrų reikalavimų. Pav., statant vieną skerdyklą „Maisto“ tarnautojas buvo paskirtas skerdyklos statybos komisijos pirmininku ir tuo pačiu metu jis buvo dalyviu statybos b-vės, kuri tą skerdyklą statė... sako, revizija radus nemaža neteisėtumų ir del to, kaip „L. A.“ praneša, revizijos komisijos protokolai del „Maisto“ skerdyklų statybų busia perduoti prokuraturai.

LIETUVOS MENO PARODA MASKVOJE VASARIO MĖN.

Jau galutinai paaiškėjo, kad Lietuvos meno paroda Maskvoje bus ateinančiais metais sausio mėn. pabaigoje arba vasario pradžioje.

Parodos rengimo komitetas paskyrė komisiją, kuri rūpinis paveikslų parinkimu. Į tą komisiją įeina doc. Galaunė, Baltrušaitis (Liet. atstovo Maskvoje sunus), dail. Jonynas, dail. Vienožinskis ir skulp. Zikaras, Liet. dail. sąjunga pareiškė pageidavimą, kad į komisiją galėtų pasiųsti savo tris atstovus.

Naujas Čekoslovakijos Prezidentas

PRAHA, Čekoslovakija. — Po Didžiojo Karo Čekoslovakijos amžinu prezidentu buvo išrinktas šalies stambiausias ir visų mylimas Dr. Thomas G. Masaryk, kuris šias pareigas ir ėjo iki pastarųjų dienų. Jausdamasis nusenušiu, Dr. Masaryk iš prezidento pareigų rezignavo. Gruod. 18 d. Čekoslovakijos Nacionalė Taryba prezidentu išrinko kitą pasauliniai žinomą politiką Eduard Benes, už kurį paduota 340 balsai prieš 24.

Buvęs prez. Dr. Masaryk yra 85 metų amžiaus. Naujai išrinktas prezidentas E. Benes yra daug pasidarbavęs Čekoslovakijos labui. Visu laiku buvo užsienio reikalų ministeriu ir keletą sykių buvo Tautų Sąjungos pirmininku ir Pasaulinio Teismo Haagoje nariu ir savo idėjomis labai artimas buvusiam prez. Masaryk'ui.

Busui Įvirtus į Upe Žuvo 14 Žmonių

HOPEWEL, VA., gruodžio 22. — Vaziuojant Atlantic Greyhound busui per Appomattox upę, busas įkrito į vandenį ir visi jame buvę keleiviai — vienuolika moterų ir trys vyrai, kurių tarpe buvo dvi juodeidės moterys — prigirė. Prigirė ir šoferis, kuris busą operavo. Busas važiojo per atidarytą tiltą. Kuomet jis prisartinio prie atidarytos tilto vietos — įvažiavo tiesiog į vandenį, nukrito į vandenį ir nuskeno 30 pėdų gilio. Kuomet su prietaisais jį ištraukė, jame rado visus negyvus keleivius, o šoferį sėdintį prie vairo. Busų kompanija sakanti, kad šoferis buvo negyvas kuomet busas įkrito į upę. Yra spėjimų, kad buso standartai būvę užsalę ir todėl šoferis negalėjęs jo suvaldyti. Eina tyrinėjimai, kas šioje tragedijoje kaltas.

Kaune Bus Kalami Nauji Lietuvos Pinigai

Kurį laiką Lietuvoj buvo apyvarčioje ir variniai centukai; geresniais laikais jie buvo panaikinti, nužeminti, todėl ir kažkur išnyko. Dabar jau tų centukų dažnai pasigendama, nes ten, kur galėtume mokėti 2, 3 ar 4 centus, tenka mokėti 5 centus, o vietoj 6, 7, 8 centų mokame 10 centų. Tie nuolatiniai permokėjimai daugeliui juntami.

Iki šiol Lietuvos pinigai buvo kalami Anglijo. Smulkučią pinigų gėlių svetur spausdinimas per brangiai kaštuoja, nors ir stambesnius pinigų apsimoka spausdinti savam krašte. Tiesa, pinigams, ypač popieriniams, spausdinti prietaisai yra labai brangūs. Neseniai „Spindulio“ b-vės (spaustuvės) pirmininkas p. Vosylius Anglijoje užpirkio mašinas metaliniams pinigams kaldinti. Mašinos iki Naujų Metų jau busiančios Kaune pastatytos, ir čia bus pradėtas pirmiausia varinių pinigų kaldinti.

Vokiški Barbarai žiauriai Terorizuoja Lietuvius

Lietuvos spauda paskelbė vieno Gumbinės krašto lietuvių ukininko laišką, kuris parodo, koks dabar yra Prūsų Lietuvos žmonių vargas.

Be kito, laiške rašoma: „Mes šiandien net namuose negalime gimitą kalbą kalbėti, nors vokiškai nevisi temokame. Gatvėje turime tylėti arba kęsti smugius iš uniformuotų „Parteigenossų“, klausyti koliojimų, paniekinimų, kad esame lietuviai“. Toliau laiške skundžiama, kad vaikų jau senai negalima mokyti gimtąja kalba, o tati ypač skaudu, kad Prūsų Lietuvoje kai kurie ukininkai, pasikaitę Kaune išleistą ukininkų mažumos Lietuvoje kalendorių, žino, kad Lietuvoje vokiečiai turti didžiausių laisvių, savų mokyklų, kurias Lietuvos valdžia išlaiko savo lėšomis. Toliau rašoma: „Mums niekas darbo neduoda, niekas neperka iš mūsų, nes kas iš lietuvių perka, tą iš tarnybų atleidžia. Mes savo ukių negalime vaikams paskirstyti, „Erbhofgesetz“ neleidžia. Mes neturime pasų ir jokių dokumentų. Kiek nu momentu mūsų gali niekinti, mušti ir į kalėjimą sodinti... Mes patys turime tupėti kambariuose ir tik retai tegalime išeiti viešumą, nes spauda, mato, net apdaužyti nesigėdi, kaip kokius piktadarius.“

To jų, galbut, nesuprasit, bet mes savo kryžiaus ir erškėčių keliamas apsaugoti neturime žodžių.“

Įvairios Lietuvos Žinutės

IS VARŽYTINIŲ PARDUODA M. YČO NAMUS.

Kaune, Laisvės al. 4 nr. yra gražus 3-jų aukštų muriniai namai, kuriuose yra Sovietų atstovybė, šiuos namus už skolas žemės bankas parduoda iš varžytinių. Pirmos varžytinės bus 1936 m. sausio 24 d. Turtas įkainuotas 200.000 lt. Nuo šios sumos ir prasidės varžytinės.

GENEROLUI ŽUKAUSKUI 75 METAI.

Šių metų gruodžio 31 d. generolas Žukauskas baigia savo amžiaus 75 metus. Gen. Žukauskas buvo pirmasis Lietuvos kariuomenės vadas. Jam vadovaujant, mūsų kariuomenė su-trukškino bolševikus, bermontininkus ir lenkus. Kariuomenė ir visuomenės organizacijos gen. Žukausko jubilėjų rengiasi iškilmingai paminėti.

PRADEJO REGISTRUOTI BEDARBIUS.

Kauno apskritys savivaldybė pradėjo registruoti Kauno apskrityje esančius bedarbius. Bedarbiai registruojami kiekvienoje valsčiaus savivaldybės raštinėje. Viešieji darbai įvairiose apskrityse vietose jau pradėti nuo š. m. gruodžio mėn. 1 dienos. Numatoma darbu aprūpinti 260 žmonių, duodant kiekvienam bedarbiui dirbti po 120 dienų. Bedarbių aprūpinimo reikalingas paskirta 97,500 litų.

Argentinos Lietuviai Biznieriai

Buenos Airėse jau yra nemaža gerai įsikurusių lietuvių, kurie verčiasi įvairiais verslais. Iš 17 miesto duonos kepyklų penkios priklauso lietuviams: Andruškai, Vaitkevičiai, Br. Čaikauskai, Karevičiai ir Kučinskai. Šios penkios kepyklos gerai veikia ir kepa įvairių rusių duoną.

A. Juronis, K. Petraitis ir Gudynas turi dideles baldų dirbtuves, kurios, nors neseniai įsteigtos, bet darbo turi pakankamai. N. Lissauskas atidarė priemiestyje knygyną, kuriame galima gauti pirkti ne tik vietos knygų ir laikraščių, bet ir lietuviškų laikraščių ir knygų. Gydytojas Julius Eidelis, kuris baigė mokslus Vokietijoje, ir gavo Buenos Aires universiteto diplomą, sėkmingai verčiasi gydytojo praktika. Gerai veikia lietuvių šoferių mokykla, kurią yra baigęs jau ne vienas lietuvis. Jonas Grigonis ir N. Kvedaras turi restoranus. J. Sutkus yra geriausias Buen. Aires siuvėjas. J. Vaičiūnas turi laikrodžių dirbtuvę. J. Rolmoseris yra stambus rangovas — statybininkas. Yra ir visa eilė kitų lietuvių verslininkų, kurie gerai įsikūrę ir dalyvauja vietos lietuvių gyvenime. Taigi, jau ir Argentinoje yra visai savarankiškai ir nepriklausomai gyvenančių lietuvių.

PRAŠO LEISTI LENKŲ EKSKURSIJĄ.

Patirta, kad atatinamose įstaigose daroma pastangų gauti leidimą atvykti Lietuvon lenkų ekskursijai, susidedančiai iš 25 asmenų.

Atatinamos įstaigos tuo reikalu kol kas nieko neatsakiusios.

VILKAI VILNIAUS KRASTE.

Dokščių apylinkėse, Vilniaus krašte paskutiniuoju metu taip daug priviso vilkų, kad žmonės bijo net dienos metu važinėti iš kaimo į kaimą. Vilkai išplovė apylinkės visus šunis. Šiomis dienomis vilkai papiovė Dokščių gyventojų devynias karves.

LIETUVOS AŽUOLAI UŽSienio RINKOSE TURI GERĄ VARDĄ.

Pastaruoju metu mūsų miško prekybininkai ir lentpiuvės iš užsienio medžio prekybos firmų gauna daug užklausimų apie Lietuvos ažuolų pardavimo sąlygas. Kai kurie lentpiuvininkai, turėję iš kelių metų užsigulėjusios ažuolines miško medžiagas, jau yra viską užpardavę į užsienius. Iš gausių užsienio medžio prekybos firmų apie mūsų ažuolus atsiliepių matyti, kad Lietuvos ažuolai užsienio prekybininkų yra augštai vertinami ir užsienio medžio rinkose turi labai gerą vardą.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiūdimus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikina ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

METUS BAIGIANT

Rodos visai nejuokiamis vienu metų laikotarpis prašvilpė mūsų gyvenimo bangomis ir nusisė užmirstin mūsų asmeninius vargus, kentėjimus, laimę ir džiaugsmą. Mūsų kasdieninio gyvenimo pareigų srity atlikti eiliniai darbai taip pat paskėsta užmirsties jūroje. Visuomenės ir mūsų pačių atmintyje palieka tik tokie žmogaus darbai, kurie jungiasi su visuomenės ir tautos darbais.

Kiekvienas eilinis žmogus gali ir privalo savo darbų metinėje sąskaitoje turėti ir tokių žygių, kurie prisideda prie statymo visuomenės gyvenimo rimo. Bet pirmiausia vietoje privalome kiekvienas suvesti sąskaitas iš savo asmeninio gyvenimo, kuris yra pagrindas ir mūsų visuomeniniams darbams. Kiekvienas privalome prisiminti, paanalizuoti savo darbus ir elgesius ir tik tuomet pamatysime, ar naudingai sau ir kitiems žmonėms šios metus gyvenome. Tik tokiu būdu galėsime pastebėti savo elgesio ir žygių netikslumus. Kiekvieno žmogaus asmeninio gyvenimo tobulinimui ribų nėra. Todėl jei nenorėsime patys sau meluoti, jei išdrįsime realybei į akis pažvelgti, surasime daug, daug taisytino mūsų elgesiose, kuriais sau ir kitiems nesmagumus darome, kuriais savo žmogišką vertybę mažiname.

Nelaimė, tačiau, tame, kad ne kiekvienas žmogus pajėgia savo darbus teisingai spręsti. Daugelis žmonių nedarė net patys sau paaiškinti, kad jie blogai daro. Nenori pripažinti prie klaidų, prie tokių žygių, kuriais kitiems žmonėms neatitaisomą moralę skriaudą daro. Plėšimas kitiems žmonėms garbės, naikimas visuomenėje jiems pagarbos ir jais pasitikėjimo yra piktesnė skriauda už visokias medžiagines skriaudas. Vienok nestinga gyvenime žmonių, kurie tarsi tik tam gyvena, kad kitus žmones niekinti, kuoblogiausiai apie kitus kalbėti.

Nelaimingi tie žmonės, kurie nepajėgia pastebėti savo asmeniniame gyvenime tokių netikslumų, kurie juos diskredituoja. Dar nelaimingesni tie, kurie žino blogai darą ir nesistengia to vengti. Tokios nelaimingos vienietės dažnai esti nelaimė ir smuknybė net skaitlingiesiems žmonių būreliams. Tokie žmonės ypatinai turėtų suvesti smulkmeniškas savo elgesio apyskaitas ir pabaigos metų kryžkely palaidoti visas savo blogybes, kad į naujus metus įžengus su naujais gyvenimo planais.

Pagaliam, kiekvienas žmogus privalo suvesti sąskaitas ir savo visuomeninių pareigų ir pažvelgti, ar sąžiningai atlikome viską, ką galėjome atlikti visuomenės ir savo tautos labui. Kiekvienas visuomeniniai gyvas žmogus turi privalingas pareigas sulig organizacijomis, kuriose priklauso, sulig kultūrinio ir tautinio veikimo. Ypatinai pravartu pažvelgti SLA. nariams ir savo pareigas sulig SLA. organizacijomis, kuri niekuomet neatsisako pagelbėti savo nariams ir visuomet patenkina jų teisėtus prašymus ir reikalavimus. Mažiausiai ką kiekvienas S. L. A. narys privalo padaryti, tai lankyti savo kuopos susirinkimus ir kuo gali prisidėti prie palaikymo ir auklėjimo organizacijoms. Vienok rasime tukstančius tokių SLA. narių, kurie ir šias paprasčiausias ir lengviausias atliekamas pareigas — kuopos susirinkimų lankymą apleidžia ir daugelis nei vieną kartą per visus metus į kuopos susirinkimą neatsi-

lanko. Nedovanotinas tokis narių apsilaidimas!

Kiekvienam žmogui apsimoka savo asmeninį gyvenimą taisyti, gerinti ir visuomeninių darbų plotmėje savo pareigas sąžiningai atlikti. Vargiai rastum toki žmogų, kuris, išeidamas iš gyvenimo, norėtų palikti kuoblogiausiai atmintį apie save. Vienok tik geri darbai gerą atmintį sudaro. Blogais darbais pasižymėjęs žmogus tik iš blogosios pusės prisimenamas, nors jis ir gerų pusių gyvendamas turėjo.

Dideliais darbais ne kiekvienas gali pasižymėti. Vienok kiekvienas normalus žmogus gali bent nuo blogų darbų susilaikyti. Todėl visokių netikslumų, visokių savo pareigose apsilaidimų palikime besibai-giančių metų glėbyje ir į naujus metus žengkime naujai atgimę žmonės. Kiekvienas stengkimės būti tikruoju žmogumi!

SLA. PAŠELPOS SKYRIUS

Vienos SLA. kuopos sekretorius nusiskundžia sekamu reikalu:

„Daugelis pašelpos skyriaus narių yra labai nepatenkinti pakeista konstitucija, kuri patvarko, kad pilną pašalpą narys tegali gauti tik vienu atveju. Delto nariai prieina išvados, kad daugiau nebeapsimoka jiems prigulėti prie pašelpos skyriaus, kuomet vienu kartu visą pašalpą išima ir vėliaus tegali gauti tik po pusę pašelpos. Paaškininkite nariams per „Tėvyne“ kuriais motyvais pasiremiant šios permainos padarytos.“

Tulas laikas atgal SLA. Sekretorius Dr. M. J. Vinikas „Tėvyne“ nuodugnai paaiškino, kad ir pusę pašelpos gaunantis narys, iš organizacijos išima šešis kartus daugiau, negu į organizaciją įmoka, jei kas metai jis sirgtų ir išimtų pusę pašelpos už 72 dienas. Šiuo klausimu ir „Tėvyne“ Redakcija rašė šioje vietoje, bet vis dar nariams išrodo, kad jiems neapsimoka prie pašelpos ligoje skyriaus prigulėti. Galia, kad SLA. nariai ir veikėjai ne skaito organo ir neseka nei tų reikalų, kurie juos paliečia.

Cia mes vėl pakartosime savo patarimą kuopų valdyboms, kad jos labai gerai padarytų ir pasitarnauti nariams ir organizacijai, jei kuopų susirinkimuose perskaitytų iš „Tėvyne“ tokius rašinius, kuriais organizacijos viršininkai aiškina nariams paliečiančius reikalus. Tokiu atveju didesnis skaičius narių, bent tie, kurie lanko susirinkimus, nuodugnai susipažintų su organizacijos reikalais, taisyklėmis ir patvarkymais, kurie paliečia narių teises ir pareigas.

Motyvai, kuriais pasiremiant nustatyta tik vienu atveju mokėti pilną ligoje pašalpą, gali būti aiškūs kiekvienam. Atveju atvejais „Tėvyne“ buvo aiškinta, kad ligoje pašelpos fondas nešė didelių deficitų ir todėl reikėjo kas nors daryti, kad apsaugojus pašelpų fondą nuo visiško išsišėlimo. Svarbiausiai delto ir buvo šios permainos padarytos.

Tačiau pradėjus Centro Raštinei ir kuopų veikėjams budriau pridaboti sergančius ir pašalpą imančius narius, sumažėjo neteisėti pašelpos reikalavimai ir prie to prisidėjus augščiausiai minėtam naujam patvarkymui, išrodo, kad šių metų ligoje pašelpų fondo balansą bus galima suvesti be deficito. Kuomet budresnis pašelpų mokėjimo pridabojimas ir nauji patvarkymai išveda ligoje pašelpų fondą iš deficito, tai galima svarstyti apie mokėjimą ir antrą atvejų pilnos ligoje pašelpos. Tik ne tokia tvarka, kokia buvo makoma pirmiau.

SLA. Sekretorius, Dr. M. J. Vinikas, mano, kad būtų galima antru atveju pilną ligoje pašalpą mokėti sekamomis sąlygomis: jei išėmęs narys pilną pašalpą nesirgtų ir pašelpos neimtų per sekančius penkis metus, tai po penkių metų vėl būtų galima nariui mokėti pilną pašalpą. Tokiu atveju pašelpos fondas būtų apsaugotas nuo perdidelio iššėlimo pasikartojančiomis

narių ligomis ir nariai turėtų teisę dviem atvejais pilną pašalpą gauti.

SLA. kuopos savo susirinkimuose galėtų šitoki konstitucijos pakeitimui planą apsvastyti ir patiekti įnešimus Seimui. Kaltinti organizacijos viršininkus ar skleisti nepasitenkinimą organizacija už tai, kad Seimas vieną ar kitą nariams nepatinkamą dalyką nutarė, yra labai nerimta ir netikslu.

NAUDINGAS SUMANYMAS

Mūsų spaudoje pradeda reikštis sumanymai, kad reikia atgaivinti lietuvių kalboje išleistų knygų skaitymą. Mat pastarųjų keliolikos metų laikotarpiu šis svarbus visuomenės švietimo darbas visiškai sustojo. Mūsų spanda — laikraščiai beveik visiškai neprisimena ir pamiršta paraginti visuomenės veikėjus užsiimti literatūros skleidimu visuomenėje. Todėl išleista literatūra rudija spaustuvėse ir jau kelin-ti metai beveik niekas Amerikoje lietuvių kalboje literatūros kurinių neapsausdina.

Dar taip netolimoje praeityje Amerikos lietuviai labai gyvai įdomavosi literatūra ir ją gausiai pirkdavo ir skaitydavo. Kodel pastaraisiais laikais ši kultūrinio visuomenės auklėjimo ir švietimo priemonė taip apgailėtinaai susmuko? Ši klausimą mūsų visuomenininkai ir liaudies švietėjai turėtų nuodugnai išnagrinėti.

Vargiai galima tokią padėtį paaiškinti ir pateisinti tuomi, kad mūsų gyvenime nebėliko kam literatūra įdomautis, arba kad Amerikos lietuviai naudojami anglų kalba išleista literatūra. Tiesa, daugelis inteligentijos ir žiagimių lietuvių pajėgia anglų kalboje išleista literatūra naudotis. Bet gi kartu rasime šimtus tukstančių ir tokių lietuvių, kuriems jokia kita kalba literatūra neprieinama. Kalbų nemokėjimo žvilgsniu. Žmogaus amžius taip pat nesudaro jokio skirtumo literatūros skaitymo žvilgsniu.

Mums rodos, kad svarbiausia šios kultūrinės srities apleidimo faktorium yra ta aplinkybė, kad mūsų spauda ir visuomenės švietėjai nustojo rūpintis literatūros skleidimu ir visuomenės raginimu naudingas knygas skaityti. Todėl sveikintina kiekviena pastanga, kuri siekia atgaivinti literatūros skaitymą Amerikos lietuvių tarpe.

IDOMŲ PAREIŠKIMAI

Pastaromis dienomis Rygoje įvyko Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministerių eilinė konferencija. Šioje konferencijoje taipgi dalyvavo ir Suomijos neoficialis atstovas kaipo tėmytojas.

Pranešimai nusako, kad šioje konferencijoje be kitų Pabaltijo valstybių bendradarbiavimo klausimų svarstymo, nutarta reikalauti, kad visom trim Pabaltijo valstybėm būtų leista turėti savo atstovą Tautų Sąjungos taryboje. Tokis atstovas taryboje kalbėtų visų trijų valstybių vardu.

Šioje konferencijoje taipgi išliko labai idomūs paaiškinimai užsienių politikoje. Lietuvos užsienių reikalų ministeris Lozoraitis pranešė, kad Lietuvos vyriausybės pasitarimai su Vokietijos vyriausybe eina sklandžiai ir galima tikėtis artimoje ateityje atsteigimo normalių santykių tarpe Lietuvos ir Vokietijos.

Pagaliam, Latvijos atstovas, Ulmanis, pareiškė pasitenkinimo tuo faktu, kad jam sekmingai vyksta gerinti santykius tarpe Lietuvos ir Lenkijos. Vadinas, Lietuvos sutikymui su Lenkija darbuojasi Latvijos diplomatai.

Žinoma, Lietuvai svarbu turėti gerus kaimyninius santykius su savo didžiaisiais kaimynais. Atnaujintas gerų santykių su Vokietija, atidarytų plačią rinką Lietuvos ūkio gaminiams. Tačiau gerinimas santykių su Lenkija turi būti vedamas labai atsargiai, kad nenžkirtus sau kelio Vilniaus atvadavimui.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. I. B. BRONUŠAS,
3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti
stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduoti antrašu.

PUŠE AMŽIAUS NUO DŽIOVOS
BAKTERIJOS ISRADIMO.

Rašo Dr. I. B. Bronushas.

(Pabaiga)

Naujosios viešosios sveikatos sąmonė aiškiai pasireiškė tuojuos po to, kaip J. V. Džiovos Draugija apskelbė karą prieš džiovos ligą. Toji draugija turėjo sau už tikslą žmonių mokymą viešosios ir asmens higienos.

Kadangi jokia kita liga taip gerai neatsakė už pavyzdį toje kovoje, kaip džiovos liga, todėl J. V. Džiovos Draugija pirmiausiai ir pradėjo karą prieš šią ligą, nes apsisaugojimui nuo džiovos reikalinga ne tik įvairių kovos būdų, bet ir tokių klausimų išrišimo, kaip prielankų gyvenimo ir darbo aplinkybių, paveldėtojo arba susidariusio kuno atsparumo prieš ligas, mokyklų higienos, viešosios sveikatos priežiūros, sanatorių įsteigimo, speciališkų ligoabučių, klinikų ir tyro oro mokyklų, laikino sveikatos ištyrimo, saulės šviesos, mankštinimosi ir žaidimo, papročių ir kitų ypatingos ir viešosios sveikatos reikalų.

Iš augščiausio paminėtų kai kurių kovos būdų, atkreiptų prieš džiovos ligą, matome, kad toji kova, kuri buvo pirmiausiai atkreipta prieš vieną ligą, išsiplėtojo pastaraisiais metais į abel-ną sveikatingumo vaju ne tik iš atžvilgio į apsisaugojimą nuo visokių ligų, bet ir abelnos geresnės sveikatos.

Šitos naujos pastangos iš viešosios ir ypatingosios sveikatos atžvilgių, prasidėjusios lai-

ke kovos prieš džiovos ligą, pasidarė tvirtesnėmis ir platesnėmis greta kitų ir panašių, visuomenės įtekmėje susidariusių, pastangų pastūmėjimui gimdymo reikalų, kudių ir vaikų higienų, viešosios higienos, vėžio ligos, proto higienos, apsaugojimo ir pagelbos nuo širdies ligų ir kitų, panašių ir svarbių reikalų sveikatos srityje.

Mes daug pasimokinome iš šitų visų sveikatingumo vaju. Jie mums parodė, kad žmonių mokymo klausimas yra didelis klausimas, kuris reikalauja didesnio suburimo visų mūsų draugijos pastangų kaip valdiškų, taip ir liuosnoriškų, kad pagelbėjus įvairioms sveikatos įstai-goms ir gydytojams toje kovoje prieš įvairias ligas ir užtikrinimo geresnės sveikatos ateityje.

Augščiau paminėtieji sveikatingumo vajai taipgi parodė, kad kova prieš vieną kokią ligą atneša nepaprastą ir visai nesitiktą naudą iš kitų atžvilgių, apart pamokinimo geresnio pasisaugojimo būdo nuo užsikrėtimo įvairiomis ligomis.

Kaip matome, tai kiekvienas vaju suteikia vis daugiau žinių sveikatos srityje — pamokina. Užtai, kiekvieno tokio vaju pasisekimas priklauso nuo praplatinimo tikrų žinių apie išvengiamų ligų įvairius užsikrėtimo budus. Ateities viltis priklauso nuo įsigijimo naudingų eksperimentališko mokslo žinių.

Tai tokį pasisekimą ir pasimokinimą mes apturėjome iš Kocho išradimo. Robertą Koche skaitome už vieną didžiausių žmonijos geradarių ir vieną didžiausių visų amžių medicinos srityje vyrą.

Vilniaus Krašto Sodžius
Pirmiau ir Dabar

Nors Vilniaus krašto sodžiaus buklė ir pirmiau buvo nepergeriausia, bet dabar ji stačiai apvertinta: bedarbių sodžiūje pilna, ūkio produktų kainos juokingai žemos, o mokesčiai ne tik kad nemažinami, bet vis dar didinami. Fabriky išdirbinių kainos nors ir mažinamos, bet vis tiek tie išdirbiniai ukininkui yra neprieinami. O tai del to, kad ūkio gaminių kainos žymiai daugiau nukrito, negu fabriky gaminių kainos. Pavyzdžiui, palyginus su 1928 metų kainomis, didžiūnos pramonės išdirbinių kainos tenukrito vos 7%, kuomet per tą patį laiką ūkio gaminių kainos nukrito net 58%.

Del to ukininkų perkamoji galia labai sumažėjo ir Vilniaus krašto sodžiū miesto prekės nebeaprieinamos. Cukrus Vilniaus krašto sodžiū jau senai nebeaprieinamas ir jo vietoje vartojamas sacharinas. Žibalo paskutiniaisiais laikais beveik niekas nevertoja ir Vilniaus krašto sodžius vakarais paskendęs tamsybėje. Net druska vartojama su tokiu taupumu, kaip gilumoje Afrikos.

Keisčiausia, kad iš Lietuvos kontrabandos keliu įvežta druska yra daug pigesnė, negu lenkų druska. Pirkinių rubų dabar beveik niekas nenešioja ir jų vietoj nešioja savo darbo. Vietoj batų vartojamos medinės korpės ir vyžos. Batuoti vaikščioja tik tie, kurie turėjo atsargą iš seniau. Bet tokių nedaug tesimato.

Dar 1928—29 metais Vilniaus krašto miesteliuose matėsi suvis kitas vaizdas: matydavai gana daug puošnių frantų, kuriuos nelengva buvo atskirti nuo mies-tiečių. Bet tai buvo kiti laikai. Tada, jei norėjai nusipirkti gerus batus, gana buvo parduoti vieną kitą pudą javų. Dabar už batus reikia parduoti geras dvira-klius vežimas javų. Girdėti, jog oda dar brangianti.

Kadangi tiek javų mainais už batus joks ukininkas negali

atiduoti, tai noroms nenoroms tenka nuo jų atsisakyti.

Atsisakyti tenka ne tik nuo rubų, bet ir nuo kitų būtiniausių prekių, kaip antai: ūkio įrankių, mineralinių trąšų ir tt. Net ūkiui ant galvos plaukai pasišiausia, kuomet 20 km. nuo universiteto miesto (Vilniaus) pamato kokią tai medinę kerėplą, vartojamą čia vietoj plugo, ir medines akėčias, kurių virba-bai priraišioti plaušais.

1928 metais ukininkai pirktinėms trąšoms išleisdavo 16 zlotų, o dabar tiktai 6 zlotus, ūkio įrankiams išleisdavo 32 zlotus, o dabar vos pusterčio zlotą!

Panaši buklė labai neigiamai atsiliepė į Vilniaus krašto žemės ūkį, ir jo pelningumas žymiai sumažėjo. Taip, 1928 m. iš 1 ha ukininkas gaudavo 140 zlotų pelno, o dabar gauna vos 11 zlotų. Tokio pelno, žinoma, ukininkui nepakanka ir jis turi mažiau valgyti ir sutaupyti tuo budu pudą bulvių, rugių arba kurių kitų javų ir mėsos kilogramą parduoti, kad apmokėtų mokesčius ir bent dalį senų skolų. Net lenkų spaudos daviniais, 1928 metais vienas suaugęs sodžiaus žmogus išleisdavo valgiui 100 zlotų, tai šiemet tam tikslui jis išleidžia vos 33 zlotus. Panašiai yra ir su rubais: jei kitais metais išleisdavo rubams 100 zl., tai dabar gali išleisti tik 30 zlotų. Bet ir tai ne visi, nes didžiūma rubams nieko negali išleisti.

Tokioje padėtyje gyvenęs ukininkas negali išlaikyti samdinių, tad ryšium su tuo Vilniaus krašto sodžiūje atsirado nemaža bedarbių. Štai pačių lenkų pusiau oficialinės spaudos daviniais 1931 metais Vilniaus krašte buvo 1,012,000 sodžiaus gyventojų, iš kurių apie 500 tukstančių buvo bedarbiai. O reikia nepamiršti, kad vadina-moji Vilniaus vaivadija yra tik tai dalis to krašto, ką mes esame praprātę vadinti Vilniaus kraštu. Iš šių trumpų davyinių, kuriuos patiekia pati lenkų

spauda, labai lengva įsivaizduoti, kokia yra Vilniaus krašto sodžiaus buklė. (D. L.)

Linkėjimai su
Naujais Metais

Aš linkėčiau pasaulio taikai, kad skurdas ir vargai išnyktų, kad legališki vagys ir apgavikai visi ant syk pasikartų.

Tada pasaulis švarus liktų, skurdas ir vargai išnyktų.

Aš linkėčiau, kad garbės plėšikai Liežuvninkai ir šmeižikai Kiaurai žemę nugrimstų. Tada pasaulis švarus liktų.

W. D.

Pabiros Mintys

Imti paprastą moterį ir iš jos daryti įžymenybę, tai tiek pat, kaip kloti geroką pinigų sumą ant abejotinos kortos. Todėl rinkis sau draugę „savo plunksnų“: savo tautos, savo išsilavinimo, savo pažiūrų.

Daugelis graudinasi šios taisyklės nepaklauso.

Meilė žiuri per tokius akinius, kurie varį padaro auksu. Meilė — akla — sako žmonės. Žmogus įsimylėjęs į kitą asmenį, nemato jo nei blogų darbų, nei įpročių. Paskui apsižiuri, bet jau buna pervėlu. Reikia šalto proto ir gilaus apmąstymo ir meilėje, romansuose. Tuomet neturėsim tiek daug per-skirų, savižudyčių bei žudyčių ir paurusių šeimynų.

Gyvenimo pasisekimo ir laimėjimų priešaky stovi tie, kurie savo pasirizimu, darbštumu ir drąsa pralenkia kitus. Buk tokiu.

Širdis — kuri gali mylėti, širdis ta moka ir kentėti. Ir nėra meilės be kančios. Kaip nėra upės stovinčios.

Meilė yra vienintelis pasaulio turtas. Tad buk mylimu ir mylėk, kaip gali.

J. Krukonis.

